

פרוטוקול משיבת המועצה המינהלית
שהתקיימה בתאריך 20.04.2021 באמצעות אמצעי תקשורת

נוכחים מקרב חברי המועצה:

יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית
אנדרו אביר, המשנה לנגיד הבנק
סגי איתן
מוטי בסר
אמיר ירון, נגיד הבנק (למעט בנושא 3)
נעים נג'אר
שרון רבין מרגליות

נוכחים מקרב עובדי הבנק:

נאוה אוסטרוב, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
(למעט נושאים 6 ו-12)
יהונתן אתר, יועץ המנכ"לית (למעט נושא 6 ו-12)
שולמית גרי, מנכ"לית הבנק
שי רוזנשטוק, המבקר הפנימי
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
אבי שמיר, לשכת המנכ"לית (למעט נושאים 6 ו-12)
טידה שמיר, היועצת המשפטית

נוכחת נוספת בנושא 3 בסדר היום: מרגלית רוקח, מנהלת יחידת בקרה ודיווח, לשכת המנכ"לית

סדר היום:

1. אישור פרוטוקולים
2. עדכוני הנגיד והמנכ"לית
3. מינוי רואה חשבון מבקר
4. הצגת תוצאות סקר ארגוני – דיון המשך
5. דוח ביקורת רואה חשבון מבקר לשנת 2020
6. דוח ביקורת בנושא שכר (חלק א')
7. דוח בדיקה בעקבות תלונה העוסקת במגוון של נושאים בבנק ישראל (חלק ב')
8. תנאי השכר של עובדי הבנק
9. הגנה משפטית לנושאי משרה בבנק ישראל
10. הטיפול בפניות הציבור בפיקוח על הבנקים
11. דוח ביקורת בנושא גריסת מטבעות
12. שונות

הדיון:

נושא 1 בסדר היום: אישור פרוטוקולים

המועצה דנה בפרוטוקולים משיבותיה שהתקיימו בימים 21 באוגוסט 2020, 10 בספטמבר 2020 ו-19 בנובמבר 2020.

חבר מועצה אמר שאין זה הגיוני שהמועצה מאשרת היום פרוטוקולים מחודש אוגוסט וציין שסוכם שעד לסוף חודש מאי יש לאשר את כל הפרוטוקולים של המועצה ולהבא יש לאשר בכל ישיבה את הפרוטוקול משיבת המועצה הקודמת.

הנגיד אמר שהבנק בוחן את המבנה הרצוי של הפרוטוקולים ואת מידת הגילוי המתאימה כדי שניתן יהיה לזרז את פרסום הפרוטוקולים.

חבר מועצה אמר שהוא מסכים עם דברי הנגיד ולצורך השקיפות ולשם היעילות ניתן להסתפק בעיקרי הדיון.

חבר מועצה אחר אמר שניתן לקצר את הפרוטוקול אך הוא חייב לייצג את מהות הדיון כפי שהתקיים. חבר המועצה ציין שלחברי המועצה אין ביטוח נושאי משרה ואם תהיה תביעה, הפרוטוקול ייקבע בדיעבד את מהות הדיון.

חבר מועצה שלישי הציע לקיים על כך דיון והוסיף שעל הפרוטוקול להכיל את כל הדברים המהותיים ושהפרוטוקול מבטא את השקיפות לציבור, זיכרון היסטורי לארגון ומאפשר להיזכר בנושאים בדיעבד.

החלטות:

המועצה מאשרת את הפרוטוקולים משיבותיה שהתקיימו ב-21 באוגוסט 2020, ב-10 בספטמבר 2020 ו-ב-19 בנובמבר 2020.

נושא 2 בסדר היום: עדכוני המנכ"לית

פרויקט הבינוי

המנכ"לית עדכנה שמרכז הטכנולוגיה והחירום נמסר לבנק ולאחר בחינה של הגורמים המקצועיים בבנק, כולל היועצים המשפטיים, הוחלט לתת לקבלן תעודת השלמה ראשונית שמעידה על כך שהוא סיים את עבודתו ביום 15 במרץ 2021, בהתאם למועד שנקבע. לאחר תיקון הליקויים, מסירת תיקי המתקן והשלמת כל ההתחייבויות החוזיות על-ידי הקבלן תינתן לקבלן תעודת השלמה סופית והבנק ישלם את יתרת התשלום. הבנק נמצא בעיצומו של תהליך ההגירה של ה-data center החדש ובעיצומו של תהליך אבזור חדרי השליטה בתת-קרקע. המנכ"לית הוסיפה שהמשך פרויקט הבינוי ושיפוץ המרתף בבניין 1 יעבור לאחריות אגף הלוגיסטיקה.

אירוע בטיחות

המנכ"לית עדכנה שבהמשך למכתב של ועד העובדים בדבר תוצאות בדיקת קרינה במבני הבנק, הסתיימו בדיקות קרינה בכלל מבני הבנק ולמעט מספר מדידות באתר החירום שאינו משמש לישיבה בדרך קבע שדווחו למועצה, לא היו ממצאים חריגים. באתר החירום של הבנק היו ממצאים שחרגו מהסף המחמיר שנקבע על-ידי הבנק וכאמצעי זהירות הושבתו העמדות שבהן

נמדדה הקרינה החריגה כאמצעי זהירות. במקביל הציגו הממונה לבטיחות ולגהות ומנהל חטיבת משאבי אנוש ומינהל את תוצאות הבדיקות לוועד העובדים ונראה שהוועד היה שבע רצון מהנתונים שהוצגו בפניו.

עוד עדכנה המנכ"לית שהבנק החיל את הוראות הבטיחות בתת־קרקע והן נאכפות על־ידי הממונה לבטיחות ולגהות בבנק.

עדכוני קורונה ויישום מתווה לעבודה מהבית

המנכ"לית עדכנה שבדומה לנעשה ברחבי המדינה, עוקב הבנק אחר הנחיות הקורונה וכתוצאה מכך בוטלה הצהרת הבריאות, בוטלו בדיקות החום וחדר האוכל נפתח לאיסוף לבעלי תו ירוק. פגישות עבודה מתקיימות בהתאם למתווה התו הסגול, אך יש עדיפות לפגישות מקוונות. למרות האמור לעיל, כניסת יועצי־חוץ לבנק מתבצעת באישור היחידה להמשכיות עסקית.

עוד עדכנה המנכ"לית שהיום יצאה הנחיה על ביטול הקפסולות ועד לסוף חודש אפריל הנוכחות של העובדים בבנק תהיה בשיעור של 60% והחל מיום 1 במאי 2021 הנוכחות תהיה בשיעור של 80%, בהתאם להוראות הממונה על השכר במשרד האוצר ובדומה להוראות של נציבות שירות המדינה.

חבר מועצה אמר שההוראה של הממונה הייתה שהחל מיום 18 באפריל 2021 חוזרים לעבודה מלאה ואם רוצים לאשר יום עבודה אחד בשבוע מהבית, יש לקבל את אישור המועצה המינהלית. לדברי חבר המועצה עבודה של יומיים בשבוע מהבית עד לסוף חודש אפריל, אינה תואמת את חוזר הממונה על השכר במשרד האוצר ולא קיבלה את אישור המועצה ועל הנהלת הבנק היה להמתין עם ההודעה לעובדים בנושא.

המנכ"לית אמרה שההוראה של הממונה על השכר במשרד האוצר מתאריך 13 באפריל אפשרה עבודה מהבית יותר מיום אחד בשבוע, וההוראה שהתקבלה בתאריך 18 באפריל הייתה לכאורה ליישום מיידי וקבעה שניתן לעבוד יום אחד בשבוע מהבית. לדברי המנכ"לית זמן התארגנות של מספר ימים הינו סביר וגם נציבות המדינה אפשרה יישום ההוראה של נציבות שירות המדינה החל מיום 1 במאי 2021.

חבר המועצה הקודם אמר שהבנק אינו כפוף לנציבות שירות המדינה ועל הבנק היה לפנות לממונה ולקבל את אישורו ליומיים עבודה מהבית עד לסוף חודש אפריל.

המנכ"לית ענתה שהבנק פנה לממונה על השכר במשרד האוצר ועדכן שהחל מיום 1 במאי 2021 יעבור הבנק לעבוד יום אחד בשבוע מהבית. עוד נמסר לממונה על השכר, שהבנק מגבש תכנית שונה לעבודה מהבית ושזו תוצג בפניו. לדעת המנכ"לית ההחלטה היא הגיונית וסבירה ובמידת הצורך הבנק יבקש את אישור הממונה להחלת הפיילוט ליום עבודה בשבוע החל מיום 1 במאי 2021.

חבר המועצה הקודם אמר שכנציג ציבור הוא צריך לשמור על המוניטין של המועצה המנהלית והוא לא יכול לקבל מציאות שבה החלטות מתקבלות על בסיס שיקול דעת וללא לסמכות.

במענה לשאלת חבר מועצה אחר המנכ"לית אמרה שנשלחה הודעה לממונה על השכר באוצר וטרם התקבלה תגובתו.

חבר מועצה אמר שנושא זה מחייב אישור מראש של המועצה המנהלית.

הנגיד אמר שהבנק יפעל לקבל את אישור הממונה ויפעל בהתאם להנחיותיו.¹*

מנכ"לית הבנק אמרה שהבנק קיבל מכתב ביום 13 באפריל 2021 שחתום על-ידי הממונה על השכר במשרד האוצר ועל-ידי נציבות שירות המדינה שבו נכתב שבהתאם לשיקול דעת ההנהלה ניתן לאשר עבודה מהבית לצורך שמירה על בריאות העובדים. הודעה נוספת הגיעה במפתיע ביום 18 באפריל 2021 וקבעה שיש להחזיר את העובדים באופן מיידי.

חבר מועצה אמר שהוא לא יאשר בדיעבד החלטה שחייבת את אישור של המועצה.

היועצת המשפטית אמרה שלפי הנחיית הממונה על השכר באוצר חייבים כל העובדים לחזור לעבודה בבנק והמעסיק רשאי לאשר עבודה מהבית בהתאם למתווה הממונה, אלא אם הממונה מאשר אחרת ובאישור המועצה המנהלית. לדברי היועצת המשפטית אם שהמועצה המנהלית לא תאשר את הפיילוט של הממונה על השכר באוצר, על עובדי הבנק לחזור לעבוד בין כותלי הבנק החל מיום 1 במאי 2021.

לדברי הנגיד גיבוש התכנית של הבנק נמצאת בתחילתה וכוללת תמורות מצד העובדים בנושאים שונים וציין שייתכן שהתכנית כלל לא תצא אל הפועל. ביחס לתקופה מיום 1 במאי 2021 ואילך, הבנק יודע לעבוד מרחוק והושקעו בכך משאבים רבים ואין סיבה שהבנק יוחרג מהמתווה של הממונה.

חבר מועצה אמר שהממונה השאיר את ההחלטה בידי המועצה המנהלית ולצורך כך יש להציג את התכנית בפני המועצה ולקיים עליה דיון מסודר. המועצה תעמוד לדבריו לבחינה על דרך קבלת ההחלטות וצריכה להיות שקיפות בתהליך קבלת ההחלטות. יש לבחון את ההתארגנות של הבנק לעבודה מרחוק, את דרכי אכיפה ובקרה, כיצד בודקים את התשומות, האם יש ייעול בעבודת הבנק ואת התקופה שבה תיושם התכנית.

חבר מועצה אחר אמר שיש להביא מבעוד מועד החלטות שדורשות את אישור המועצה, אלא אם מדובר בנושאים שבהם רק נדרש לעדכן את המועצה. חבר המועצה אמר שהוא משאיר את ההחלטה בידי הנהלת הבנק, בתנאי שמתקבל אישור של הממונה על השכר במשרד האוצר.

חבר מועצה שלישי אמר שהנושא מורכב ובגלל שאנחנו נמצאים בתקופת מעבר, ניתן לדעת חבר המועצה לאשר לתקופה מוגבלת מרחב לשיקול הדעת של הנהלת הבנק ולאחר מכן תדווח הנהלת הבנק למועצה את חוות דעתה בנושא.

חבר מועצה אחר אמר שלדעתו אין זה בסמכותה של המועצה המנהלית לאשר את ההצעה של חבר המועצה הקודם.

הנגיד אמר שיש שלושה נושאים על הפרק: הראשון הוא בחינת תכנית ארוכת טווח שתגובש בעזרת יועצי-חוץ בחודשים הקרובים ותיבחן, בין היתר, את נושא העבודה מהבית בבנק; השני הוא החלטת הפיילוט של הממונה על השכר במשרד האוצר ליום עבודה אחד מהבית החל מיום 1 במאי 2021 למשך שישה חודשים. יישום הפיילוט יבוצע בהתאם להוראות הממונה על השכר במשרד האוצר והעובדים לא יהיו זכאים במהלך התקופה לשעות נוספות ולהחזר הוצאות בגין עבודה מהבית ולדברי

¹ הוחלט לא לפרסם- נושא שפרסומו יכול לפגוע במו"מ עתידי.

הנגיד יודע הבנק לנהל את העבודה מהבית; השלישי הוא התקופה עד לסוף חודש אפריל שלגביה טרם התקבלה תשובת הממונה ביחס לאישור של שני ימי עבודה מהבית והבנק יפנה לממונה ויפעל בהתאם לתשובתו. לדברי הנגיד מבקשת הנהלת הבנק את אישור המועצה המנהלית ליישום הפיילוט של הממונה על השכר באוצר ובהתאם לשיקול דעת המועצה ניתן לקיים ישיבה בנושא לפני מועד יישום הפיילוט.

חבר מועצה אמר שהנושא מורכב ויש לו השלכות רבות, כולל השלכות כלכליות, למשל, האם ניתן לבצע שעות נוספות מהבית או האם העובדים זכאים להחזר הוצאות בגין עבודה מהבית. בנוסף יש לבחון את אוכלוסיית העובדים שיש באפשרותם לעבוד מהבית. חבר המועצה אמר שיש לקיים דיון מסודר בנושא לפני 1 במאי 2021.

המשנה לנגיד אמר שעיתוי הדיון נבע מפרסום ההוראה של הממונה על השכר במשרד האוצר ולדבריו עובדי הבנק עובדים בשנה האחרונה מהבית ויישום הפיילוט של הממונה לא שונה מהמצב הקיים היום בבנק באופן מהותי. המשנה לנגיד הוסיף שכפי שנאמר לעיל, ולאחר שהנושא ייבחן בכוונת הנהלת הבנק להציג בפני המועצה המנהלית תכנית לשני ימי עבודה מהבית, שיש לה השלכות רבות והשאלה שעומדת בפני המועצה היא כיצד יוכלו העובדים לבצע את עבודתם בצורה מיטבית בראייה צופת פני עתיד.

חבר מועצה אמר שהאחריות של המועצה המנהלית היא לאשר את תנאי השכר את ותנאי העסקה של עובדי הבנק ואין למועצה המנהלית התנגדות לאישור עבודה מהבית, בתנאי שהדבר מובא מבעוד מועד לאישור המועצה ויש ביכולתה של הנהלת הבנק לבצע פיקוח ובקרה על כך שהעבודה מבוצעת.

חבר מועצה אחר מבקש שבדיון בנושא אישור עבודה מהבית תוצג המטרה שלשמה מאושרת העבודה מהבית וכן יוצגו: תכנית הבנק לעבודה מהבית; מספר ימי העבודה מהבית; אוכלוסיית העובדים שהמתווה זה חל עליה; התפוקות שמצפים מעובדים אלה; תהליכי פיקוח ובקרה; יישום תקנון של עבודה מהבית. חבר המועצה הוסיף שיש לבחון האם ניתן לחייב עובדים לעבוד מהבית.^{2*}

חבר מועצה אמר שיש חשיבות ביישום הפיילוט בשל אי-הוודאות שכרוכה בנושא.

היערכות לעבודה במבני הבנק

^{3*} עוד עדכנה המנכ"לית שנותרה ברשות הבנק קומה אחת בהר חוצבים שמשמשת גם לצורך העבודה בקפסולות והבנק לא יאריך את החוזה מעבר להסכם השכירות הנוכחי, שיסתיים ביום 31 במרץ 2022. הפסקת השכירות תחסוך לבנק כ-2.8 מיליון ש"ח ו-4.4 תקנים, שהם חלק מתכנית ההתייעלות שתוצג למועצה בחודש יוני.

מכרז רגיש

^{4*}

² הוחלט לא לפרסם - נושא שפרסומו יכול לפגוע במו"מ עתידי.

³ הוחלט לא לפרסם - נושא שפרסומו יכול לפגוע במו"מ עתידי.

⁴ הוחלט לא לפרסם - נושא שפרסומו יכול לפגוע במו"מ.

מערכת לשיתוף בנתוני אשראי

המנכ"לית עדכנה שביום 12 באפריל 2021 מלאו שנתיים לעליית המערכת לשיתוף בנתוני אשראי לאוויר ובשבוע שעבר נרשם שיא של 74 אלף בקשות לדוחות. המנכ"לית ציינה שיש פעילות רבה שקשורה למאגר, לדוגמה, קידום תיקוני חקיקה בשיתוף המחלקה המשפטית, שיפור הטיפול בפניות בציבור והמשך קידום פרויקט מחסן הנתונים (data warehouse). יש אתגרים בפיקוח ובבקרה והבנק טרם גייס את כל התקנים שאושרו בנושא. בנוסף יעלה הבנק מסע הסברה לציבור והמנכ"לית מקווה שמסע ההסברה יישא פרי.

השאלות עובדים

המנכ"לית עדכנה שנוהל השאלת עובדים שנהוג בנציבות שירות המדינה יוצג בפני הנהלת הבנק ולאחר הדיון בהנהלת הבנק יובא הנושא לדיון במועצה המנהלית.

תלונה למבקר המדינה

המנכ"לית עדכנה שהתקבלה תלונה שנשלחה לבנק ולמבקר המדינה ועיקר הטענה היא שכ-200 מעובדי הבנק מקבלים ציוד ספורט מהבנק ולמרות מצב הקורונה קיבלו העובדים במהלך חודש דצמבר 2020 ציוד ספורט יוקרתי בעלות של עשרות אלפי שקלים. בניגוד לנטען בתלונה, המנכ"לית אמרה שבהתאם לנוהל נבחרות ספורט, רוכש הבנק ציוד ספורט אחת לשלוש שנים. הרכישה מבוצעת בסוף שנה ובאישור ועדת הספורט. במקרה זה נרכשו 15 חולצות לחברות נבחרות הכדורסל של הבנק בעלות של כאלפיים ש"ח, באישורה של ועדת הספורט ובהתאם לנוהל. ציוד הספורט שנרכש ישמש את חברות הנבחרת בשלוש השנים הקרובות.

במענה לשאלת חבר מועצה אמרה מזכירת המועצה המינהלית והוועדה המוניתרית שנושא זה מופיע בטבלת פעילות הרווחה שהוצגה למועצה תחת הקטגוריה של ספורט ייצוגי.

חבר מועצה אחר העיר שעולה השאלה האם נכון היה מבחינת הנראות הציבורית לרכוש את ציוד הספורט בשעה זו.

טיפול במכרז רגיש עקב תלונה

המנכ"לית עדכנה שיושמו המלצות מבקר המדינה שהתקבלו בעקבות תלונה שהתקבלה על מכרז רגיש, למעט ההמלצה על טיפול במכרז רגיש, שהוזכרה לעיל.

החלטות:

1. המועצה מבקשת לקיים דיון לפני ה-1/5/21 בנוגע למתכונת עבודה מרחוק החל מה-1/5/21 בהתאם למתכונת שהוצגה בחוזר הממונה על השכר.
2. הבנק יפנה לממונה על השכר באופן מיידי לקבלת אישורו לאופן הפעולה עד ה-1/5/21.

נושא 3 בסדר היום: מינוי רואה חשבון מבקר

הנגיד יצא מהישיבה

מנהלת יחידת בקרה ודיווח ציינה שחוות הדעת שהועברה למועצה נעשתה לאחר שפנינו לגורמים בבנק שעבדו מול רואה החשבון המבקר וכפי שצוין בחוות הדעת יש שביעות רצון מעבודתם הן מבחינה מקצועית והן מבחינת יחסי האנוש.

חבר מועצה שאל את מנהלת יחידת בקרה ודיווח, האם בהתאם לחוות דעתה כגורם מבוקר, רואי החשבון מבצעים עבודה יסודית ושאל האם מועלות סוגיות במסגרת הביקורת.

מנהלת יחידת בקרה ודיווח אמרה שמועלות סוגיות במסגרת הביקורת וציינה שגישת הבנק מעודדת העלאת סוגיות. לדברי מנהלת היחידה צוות הביקורת מבקר את הבנק זה מספר שנים ו הם עונים על דרישות הבנק ויש שביעות רצון מהשירות שמתקבל מהם. מנהלת היחידה הוסיפה שמשרד רואי החשבון הועסק כמבקר חיצוני בבנק במשך שבע שנים ולפני כשנה הוא מונה שוב על-ידי המועצה. לאחר המכרז הוחלף השותף האחראי על התיק אך חלק גדול מצוות הביקורת נשאר ללא שינוי.

יו"ר הוועדה לבחינת דוחות הכספיים אמר, שבדומה למה שנאמר על-ידי מנהלת יחידת בקרה ודיווח, ההתרשמות שלו היא שרואי החשבון עושים עבודה יסודית, מועלות סוגיות ייחודיות ויש שפה משותפת והיזון הדדי בין רואה החשבון המבקר לבין עובדי הבנק. יו"ר הוועדה ציין שלעיתים עולות שאלות במסגרות דיוני הוועדה ומתקבל מענה מרואי החשבון. עוד ציין יו"ר הוועדה שרואי החשבון קשובים לדעותיהם של חברי הוועדה.

יו"ר הוועדה לבחינת דוחות כספיים הוסיף שהיחידות של הבנק מצריכה משרד רואי חשבון בכיר עם יכולת מקצועית גבוהה ולעיתים יש צורך לבצע בדיקות ובירורים מול בנקים מרכזיים ומוסדות פיננסים בעולם. יו"ר הוועדה לבחינת דוחות הכספיים ציין שרואי החשבון המבקרים מונו בשנת 2019 ובהתאם למינוי, ניתן להאריך את המינוי שלהם בשנה נוספת וזוהי אכן המלצתו.

החלטות:

על פי סעיף 20(א)(9) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, החליטה המועצה להאריך בשנה את מינויו של משרד קוסט פורר גבאי את קסירר Ernst & Young כרואה החשבון המבקר של הבנק.

נושא 5 בסדר היום: דוח ביקורת רואה חשבון מבקר לשנת 2020

*****הנגיד חזר לישיבה*****

מצורפת תמצית ממצאי דוח הביקורת של רואה החשבון המבקר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (נספח א')

יו"ר ועדת הביקורת אמר שדוח הביקורת של רואה החשבון המבקר הוצג למועצה ולאחר מכן התקיים דיון בוועדת הביקורת. לדברי יו"ר הוועדה יש בדוח נושאים שהופיעו בשנים קודמות ומופיעים גם השנה ויש נושאים חדשים שנבעו מההשקעות החדשות שהבנק ביצע. יו"ר הוועדה אמר שאין בעיות בדיווח הכספי של הבנק אלא שיש נושאים שדורשים טיפול וציין שהטיפול בחלק מהם יושלם השנה. נושא היעדר הליך משמעותי חוזר מדי שנה ונמצא בדיון עם ועד העובדים ולבקשת הוועדה תמסור המנכ"לית דיווח בנושא מדי חצי-שנה.

מנכ"לית הבנק אמרה שלמיטב הבנתה יש לוועד העובדים התנגדות היסטורית להחלת תקנון משמעת בבנק, והקוד האתי אינו כולל תקנון משמעת והבהרה בנושא אף פורסמה על-ידי ועד העובדים ועל-ידי מנכ"ל הבנק הקודם.^{5*}

⁵ הוחלט לא לפרסם- נושא רגיש בתחום של יחסי עבודה / נושא שפרסומו יכול לפגוע במו"מ עתידי.

חבר מועצה הוסיף שבדוח רואה החשבון המבקר יש הערה בנושא סיכוי מעילות והונאות והבנק נמצא בהליך לכתיבת תכנית בנושא.

החלטות:

1. המועצה מבקשת לעדכן את המועצה בדבר החלטת תקנון משמעת. (אחראי: מנכ"לית הבנק, לו"ז: ספטמבר 2021)
2. המועצה מאשרת את ההמלצות הכלולות בדוח הביקורת של רואה החשבון המבקר לשנה שנסיימה ב-31 בדצמבר 2020.

נושא 11 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא גריסת מטבעות

מצורפת תמצית ממצאי דוח הביקורת בנושא גריסת מטבעות (נספח ב')

יו"ר ועדת הביקורת עדכן שהביקורת הפנימית השתתפה בגריסת מטבעות שבוצעה בחודש פברואר 2021 על-ידי מחלקת המטבע ויחידת הביטחון ולדבריו לא העלה הדוח בעיות מיוחדות, מלבד שני נושאים: הראשון שבוצעה גריסה לכמות גדולה של מעות ובעקבות המלצתה של הביקורת לביצוע גריסה בתדירות גבוהה יותר, *6. *7

החלטות:

המועצה מאשרת את ההמלצות הכלולות בדוח ביקורת בנושא גריסת מטבעות.

נושא 4 בסדר היום: הצגת תוצאות סקר ארגוני – דיון המשך

החלטות:

הדיון בנושא נדחה.

נושא 7 בסדר היום: דוח בדיקה בעקבות תלונה העוסקת במגוון של נושאים בבנק ישראל (חלק ב')

החלטות:

הדיון בנושא נדחה.

נושא 8 בסדר היום: תנאי השכר של עובדי הבנק

החלטות:

הדיון בנושא נדחה.

נושא 9 בסדר היום: הגנה משפטית לנושאי משרה בבנק ישראל

החלטות:

הדיון בנושא נדחה.

נושא 10 בסדר היום: הטיפול בפניות הציבור בפיקוח על הבנקים

החלטות:

הדיון בנושא נדחה.

⁶ הוחלט לא לפרסם- נושא הקשור לביטחון שטרי הכסף.
⁷ הוחלט לא לפרסם- נושא הקשור ליחסי החוץ של המדינה.

בנק ישראל
מזכירות הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

נושא 12 בסדר היום: שונות

נגיד הבנק עדכן על אירוע שהתרחש בצמוד לסניף הבנק בתל אביב והוצג בתקשורת.

נושא 6 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא שכר (חלק א')

המועצה המינהלית דנה בדוח ביקורת בנושא שכר שעסק בהענקה של דרגות ועיסוקים, בדוח הוצגו מספר ממצאים שיטופלו על ידי הנהלת הבנק.

8*

נושא 12 בסדר היום: שונות

נגיד הבנק עדכן על הטיפול בהחלטות ועדת תגמול.

⁸ הוחלט לא לפרסם - נושא רגיש בתחום יחסי עבודה.

בנק ישראל
מזכירות הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

נספח א'

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א'
תל-אביב 6492102

22 במרץ, 2021

לכבוד
פרופ' אמיר ירון
נגיד בנק ישראל
ירושלים

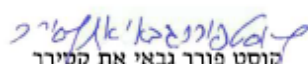
הנדון: עיקרי ממצאי הביקורת לשנה שחסיימה ביום 31 בדצמבר, 2020

אנו מתכבדים להגיש בזאת את עיקרי ממצאי הביקורת לשנת 2020.

דוח זה מיועד לשימושכם בלבד ואין להמציאו לכל גורם אחר ללא אישורנו המוקדם.

נשמח לעמוד לרשותכם במתן הבהרות נוספות במידה ותידרשנה.

בכבוד רב,

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

העתק: גב' שולמית גרי, מנכ"לית
מר שי רזנשטוק, מבקר פנימי

דוח ביקורת רואה חשבון מבקר לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 - עיקרי הממצאים

דוח הביקורת שלנו לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 כלל סקירה על היקף הביקורת שבמסגרתה בוצעו:

1. בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים, בחינה של כללי חשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על יד המועצה המנהלית וההנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה.
2. במהלך ביקורתנו התקיימו פגישות תקופתיות עם אנשי מפתח בבנק. פגישות אלו כללו שיחות וביוררים עם מנהלי חטיבות, הביקורת הפנימית ועוד.
3. יישום נהלים המפורטים בתקן ביקורת 92 – "אחריות המבקר לשקול אפשרות קיומה של תרמית במסגרת ביקורת של דוחות כספיים", לרבות שיחות עם אנשי מפתח בבנק.
4. ביקורת אפקטיביות בקרה פנימית על דיווח כספי עבור כל התהליכים שפורטו בדוח, בוצע TEST OF ONE ובדיקת אפקטיביות הבקורות בהתאם למתודולוגיה.

ממצאי הביקורת נגעו לשלושה תחומים : (1) הדוחות הכספיים (2) סביבת מערכות המידע (3) ביקורת אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.
להלן עיקרי ההמלצות שלנו בתחומים הנ"ל:

ממצאי ביקורת בנושא הדוחות הכספיים

1. **תיקים בניהול חיצוני** - רישום יתרת ההשקעות בתיקים החיצוניים מתבצע בצורה ידנית וכן הטיפול החשבונאי של מנהלי התיקים שונה מהמדיניות של בנק ישראל, דבר זה גורם לסיכונים ברישום החשבונאי ודרישות מעקב לפערים בצורה רחבה. נמסר בתגובה כי קיימות בקורות מפצות לכיסוי סיכון זה וכן שתבוצע בחינה של התאמת מדיניות הרישום בתיקים למדיניות הבנק או לחילופין פיתוח חשבונאי פנימי במערכת בבנק.
2. **נמרים** - נדרשת התערבות ידנית לצורך הצגת היתרות הנוגעות למכשיר מסוג NDF (Non Deliverable Forward) עסקאות אקדמה בהן מעורב מטבע שאינו סחיר) בדוחות הבנק אשר נתמך באופן חלקי במערכות הבנק. נציין כי סליקת המזומן בסגירת העסקה נרשם באופן תקין. נמסר בתגובה כי חטיבת השווקים נמצאת בשלבים התחלתיים של שדרוג מערכת WSS והפיתוח החשבונאי של נכס זה נכלל בשדרוג.

3. **התחייבות בגין חסבות לעובדים וגמלאים** - בהתאם להמלצת הביקורת משנים קודמות, הבנק בחן את ההתערבות הידנית בתהליך האקטוארי והיא צומצמה משמעותית. מכיוון שבמסגרת הביקורת לשנת 2020 אותרו ממצאים בביקורת בסיס הנתונים ששימש לתחשיב האקטוארי, אנו ממליצים לבחון את הבקורות המפצות שהוגדרו לתהליך האקטוארי ולבדוק אם הן מספקות. נמסר בתגובה כי הבנק מעוניין לבחון במשותף עם רואה החשבון החיצוני את הבקורות המפצות.

ממצאי ביקורת בסביבת מערכות המידע

ממצאים מביקורת מערכת ה-SAP

1. **ניהול שינויי תכנה** - נמצאו 3 טרנספורטים הקיימים בסביבת הייצור אך לא קיימים בסביבת הפיתוח. מדובר בליקוי נמוך מכיוון שקיימת בקרה מפצה. נמסר בתגובה כי מדובר בשינויים מסוג שלא דורש מעבר בסביבת הפיתוח וכי ניתן לראות ששאר השינויים קיימים בסביבת הפיתוח.
2. **ניהול שינויי תכנה** - נמצא כי בוצע שינוי בהגדרות בסביבת הייצור החסומה לגישה ישירה ולא הופעל לוג המראה את כמות הפעמים שסביבת הייצור נפתחה לשינויים. מדובר בסיכון נמוך מאחר וקיימת בקרה מפצה. על מנת להפחית את הסיכון הומלץ על הפעלת לוג העוקב אחר שינויים שבוצעו ישירות בסביבת הייצור. וההמלצה מקובלת ע"י הבנק.
3. **ניהול הרשאות גישה פיזיות ולוגיות** - לא הוגדרו פרמטרים שונים במדיניות סיסמאות בהתאם לפרקטיקה מקובלת במערכת ה-SAP. הומלץ להגדיר את מדיניות הסיסמא בהתאם וההמלצה מקובלת ע"י הבנק.

ממצאי ביקורת בנושא אפקטיביות בקרה פנימית על דיווח כספי

להלן רשימת התהליכים המהותיים מאוד לדיווח הכספי והגילוי שבוקרו על ידי משרדנו במסגרת ביקורת אפקטיביות הבקרה הפנימית בבנק:

1. תהליך השקעה בניירות ערך סחירים במט"ח וניירות ערך ממשלתיים במט"י.
2. תהליך השכר.
3. תהליך הפנסיה.
4. תהליך הפקדות ומשיכת מזומנים (מטבע).
5. תהליך השיערוך.

הבנק ביצע בחינה של התהליכים המהותיים מאוד על פי קריטריונים שהבנק יישם ועל בסיס מאזן הבנק לחודש יוני 2020. הבנק החל ברכישת ניירות ערך קונצרנים במט"י בחודש יולי 2020. לא נבחנה מהותיות תהליך ניירות ערך קונצרנים במט"י ולפיכך התהליך לא נכלל ברשימת התהליכים המהותיים מאוד, אך נבדקה יתרת ההשקעה לתאריך המאזן. על הבנק לבחון בשנה הבאה את מהותיות התהליך.

בקורות על ברמת הארגון (ELC)

1. **ציאת לנהלים** - מדובר בליקוי שדווח בשנה קודמת. לא קיים בבנק הליך משמעותי סדור לגבי התנהלות העובדים, בהתייחס לציאת לנהלים. יחד עם זאת, במקרים בהם עובדים חרגו מנהלי הבנק ננקטו כלפיהם בפועל צעדים משמעותיים. כמו כן, בבנק קיימת קצינת ציאת האחראית לאכיפת הנהלים. נמסר בתגובה כי הנושא טרם הוכרע אולם מצוי בעבודת מטה של הנהלת הבנק.
2. **הפרדת תפקידים** - במהלך שנת 2020, התקיימה תלות באיש מפתח מתחום טכנולוגיות מידע במודול מסוים בתחזוק מערכות טכנולוגיות ישנות. יצוין כי על מנת לסגור את הפער, קיים גיבוי של חברה חיצונית אך היא איננה באותה רמת מומחיות, במקביל החל תהליך גיוס עובד לטובת הגיבוי. כמו כן, נמסר כי נבנית תוכנית להסבת המערכות בטכנולוגיות ישנות למערכות סטנדרטיות, נתמכות ומוכרות.
3. **מעילות והונאות** - במהלך שנת 2016 פורסם עדכון של ה-COSO בנושא מעילות והונאות. הושלם תהליך הכנת המתווה לטיפול בסיכונים מעילות והונאות, המתווה צפוי לעלות לדיון בוועדת ההיגוי לניהול סיכונים, נכון למועד הדוחות הכספיים לא קיימת תוכנית לניהול סיכונים מעילות והונאות. נמסר בתגובה כי הבנק נמצא בשלבים מתקדמים לכתיבת מדיניות למניעת מעילות והונאות. יחידת ניהול סיכונים בנתה מתווה שכולל גיבוש מדיניות, ביצוע סקר תשתיות ועריכת סקרי מעילות והונאות נקודתיים במוקדי סיכון וכן תכנית הדרכות.

תהליך השקעה בניירות ערך סחירים במס"ח וניירות ערך ממשלתיים במס"י

ניתוח יתרת חשבונות מעבר - במהלך שנת 2020 הבנק החל בביצוע רכישות של ניירות ערך קונצרנים במס"י, מכיוון שלא התאפשר להסמיע את ניהול הנכסים במערכת WSS, הסליקה הכספית נרשמה באמצעות חשבונות מעבר. מכיוון שהפירעונות של ניירות הערך הקונצרנים לא נוטרו בבנק בזמן אמת, לא היה ניתן לבצע בקרה על סליקת עסקאות אלה.

יש לציין כי בבדיקת הרכב יתרת חשבון המעבר למועד עריכת הדוחות הכספיים נמצא כי היא בגין עסקאות שטרם נסלקו מיום 30.12.20, לפיכך אין בליקוי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

הבנק נמצא בשלבים אחרונים של הגדרת תהליכי בקרה ובמקביל ננקטו בקורות מפצות על מנת לבדוק את נכונות הסכומים.

דוח ביקורת בנושא גריסת מטבעות - עיקרי הממצאים למועצה המינהלית

בחודש פברואר 2021 השתתף נציג הביקורת הפנימית, בשיתוף עם נציגי מחלקת המטבע ונציגי יחידת הביטחון של בנק ישראל, בתהליך של גריסת מעות מקוריות, פגומות ומזויפות, לרבות אסימונים (חומר גלם/אבות הטיפוס להטבעת מעות).

מטרות הביקורת היו אימות מלאי המעות המיועד לגריסה/להשמדה ווידוא השמדתו בפועל, וכן בדיקת תהליכי העבודה המבוצעים, במסגרת תהליך גריסת המעות.

הביקורת התרשמה מתהליך התארגנות מסודר מאד, להכנת תהליכי הגריסה, וכן של הגריסה בפועל. הנושאים שהועלו לדיון בדוח הביקורת, עסקו, בין השאר, בהיקפי המלאי וסוגיו.